

Wózek to tylko rzecz.

Patrzmy na człowieka,
a nie na jego
niepełnosprawność!

Scenariusz zajęć edukacyjnych
Klasy III - VI szkoły podstawowej

SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

Zakres tematyczny

Oswajanie uczniów z tematyką niepełnosprawności.

Uwaga

Materiał przygotowaliśmy z myślą o realizacji w klasach III - VI szkoły podstawowej.

CEL główny

Ukazanie uczniom podobieństw i różnic, jakie istnieją między osobami sprawnymi i z niepełnosprawnością ruchową. Uświadomienie, że wszyscy jesteśmy równi pod względem swych uczuć, godności i praw.

CELE szczegółowe

Uczeń:

- rozumie, że niepełnosprawność oznacza pewne ograniczenia w życiu,
- rozumie, że dzieci z niepełnosprawnością ruchową potrafią być samodzielne i w pewnych sferach życia funkcjonować tak samo jak inni,
- potrafi wytłumaczyć co to znaczy samodzielność, odwaga, dbanie o siebie.

Czas trwania lekcji

1 godzina lekcyjna (45 minut)

Metody i techniki pracy

Metoda eksponująca - film

Metoda problemowa, storytelling

Dyskusja - burza mózgów

Formy pracy

Praca indywidualna.

Praca zbiorowa:

- praca w grupach.

Środki dydaktyczne

Komputer- film edukacyjny z YouTube: <https://bit.ly/377Xj7R>

Kartki papieru, długopisy, flamastry.

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ oswaja z tematem niepełnosprawności.

Więcej na www.PodajDalej.org.pl Jeżeli masz pytania, napisz: kontakt@podajdalej.org.pl

1 | Projekt zrealizowaliśmy dzięki wsparciu **ING Bank Śląski**

Przebieg zajęć

Oswajanie uczniów z tematyką niepełnosprawności.

Temat: **Wózek to tylko rzecz.**

Patrzmy na człowieka, a nie na jego niepełnosprawność!

Wprowadzenie (10 minut)

Nauczyciel przedstawia temat zajęć i wyjaśnia cel lekcji. Pytania do uczniów: Czy w swoim otoczeniu znają kogoś, kto porusza się na wózku inwalidzkim? Czy mieli okazję nawiązać kontakt z tą osobą i co wtedy czuli? Zaprasza do dzielenia się własnymi przemyśleniami.

Część zasadnicza (25 minut)

Nauczyciel zapowiada projekcję filmu „Wózek to tylko rzecz...” (<https://bit.ly/377Xj7R>, czas trwania: 15 min.) i prosi uczniów o zwrócenie uwagi na kluczowe zagadnienia: codzienność, samodzielność, pasje i zainteresowania.

Po emisji nauczyciel zaprasza uczniów do dyskusji na temat filmu. Bohaterami filmu są Podopieczni Fundacji PODAJ DALEJ – Klaudia i Bartek oraz trener i zawodnicy Klubu Sportowego Mustang Young, którzy trenują koszykówkę na wózkach.

Prosi, aby podzielili się przemyśleniami i spostrzeżeniami, co pozwoli na przepracowanie i zrozumienie zagadnienia.

Następnie nauczyciel dzieli uczniów na 4-5 osobowe grupy, które pracują nad wybranym tematem:

- Jakie role odgrywają w życiu?
- Co potrafią robić osoby niepełnosprawne mimo pewnych swoich ograniczeń?
- Porównajcie zainteresowania i pasje bohaterów filmu i Wasze. Znajdujecie więcej podobieństw czy różnic?
- Co to znaczy być odważnym w życiu? Spójrzcie na to z własnej perspektywy i perspektywy osoby na wózku. Czy zgadzacie się ze stwierdzeniem, że odwaga ma różne oblicza?
- Na jakie przeszkody w życiu codziennym napotykają osoby poruszające się na wózku?
- Zastanówcie się nad tym, co oznacza samodzielność dla bohaterów filmu i w jaki sposób dbają oni o siebie.

Na zakończenie tej części lekcji nauczyciel prosi reprezentantów grup o przedstawienie swoich wniosków. na lekcyjna (45 minut)

Podsumowanie zajęć (10 minut)

Nauczyciel pyta uczniów, czy dowiedzieli się czegoś nowego, czy coś ich zaskoczyło? Jakie mają wnioski dla siebie na przyszłość? Prosi o rozwinięcie stwierdzeń:

Patrzmy na człowieka, a nie na jego niepełnosprawność!

Wózek to tylko rzecz.

Nauczyciel dziękuje uczniom za czynny udział w lekcji.

Scenariusz powstał z uwzględnieniem Podstawy Programowej Wychowania Przedszkolnego ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 lutego 2017 r. oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Materiał ten podlega licencji Creative Commons „Bez utworów zależnych”, co oznacza, że wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór w celach niekomercyjnych jedynie po podaniu źródła Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ i strony www.podajdalej.org.pl, w jego oryginalnej postaci – tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

Zawodnicy drużyny Mustang Young podczas Gortat Camp w Łodzi, 2019

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ oswoja z tematem niepełnosprawności. Więcej na www.PodajDalej.org.pl Jeżeli masz pytania, napisz: kontakt@podajdalej.org.pl

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELI

Definicja

Osoba z niepełnosprawnością ruchową ma obniżone możliwości motoryczne ciała. Zazwyczaj jest to związane z różnorodnymi uszkodzeniami kończyn. Upośledzenie może wynikać ze zmian rozwojowych w okresie płodowym, chorób, wypadków oraz innych czynników mogących mieć wpływ na budowę ciała i działanie jego poszczególnych części.

Jak osoby poruszające się na wózkach radzą sobie na co dzień ze swoją niepełnosprawnością?

Większość osób niepełnosprawnych stara się żyć normalnie, tak samo jak ich sprawni rówieśnicy. Też chcą pracować, uprawiać sporty, brać udział w życiu towarzyskim, chodzić do kina, teatru i cieszyć się życiem. Jednak osoby z uszkodzonym narządem ruchu mają z tym duży problem. Jeśli są to osoby z porażeniem czterokończynowym, czyli tetraplegią, zazwyczaj w wykonywaniu wielu czynności potrzebują pomocy osób trzecich. W zależności od wysokości uszkodzenia kręgosłupa nie wszyscy są w stanie samodzielnie się ubrać, chwycić widelec czy kubek z wodą. Nie każdy poradzi sobie w toalecie, pod prysznicem czy podczas przesiadania się z fotela na wózek. W wielu przypadkach problem stanowi również samodzielne poruszanie się wózkiem. Każdy wyjazd z domu stanowi nie lada wyzwanie i wymaga odpowiednich przygotowań. Osoby z porażeniem dwukończynowym (nogi), czyli paraplegicy, mają dużo łatwiejszą sytuację. Sprawne ręce pozwalają im na samodzielność. Bez większych problemów pokonują bariery architektoniczne, prowadzą odpowiednio przystosowany samochód, a czynności dnia codziennego nie przysparzają im aż tylu problemów co tetraplegikom.

Jakie przeszkody i trudności w życiu codziennym napotykają osoby jeżdżące na wózkach inwalidzkich?

Bariery architektoniczne to spory problem, bo jest ich dużo nawet w najbliższym otoczeniu. W mieszkaniach są progi, za wąskie drzwi, w łazience jest wanna zamiast prysznic, brak jest odpowiedniego dojazdu do toalety i umywalki. Z domu nie można wyjechać, bo nie ma windy czy podjazdu. Problemem jest również dostępność przestrzeni miejskiej dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Utrudnienia w poruszaniu się po ulicach czy w środkach komunikacji, brak dostępu do budynków użyteczności publicznej takich jak urzędy, przychodnie, poczty, kina, restauracje itp. Kolejnymi barierami są bariery społeczne, z czym nierozzerwalnie wiąże się stosunek ludzi sprawnych do osób z niepełnosprawnością. Należy tutaj także zaznaczyć rolę stereotypowego myślenia na temat osób niepełnosprawnych. Niestety nadal w dzisiejszym świecie (choć coraz rzadziej) można spotkać się z postrzeganiem osób niepełnosprawnych jako mniej produktywnych, niezaradnych życiowo, stanowiących obciążenie dla rodziny i budżetu państwa, czy też niezdolnych do pracy...

Na szczęście ta sytuacja się zmienia! **W Fundacji PODAJ DALEJ zawsze podkreślamy, aby patrzeć na człowieka, a nie jego niepełnosprawność.** W każdym szukamy jego mocnych stron i je rozwijamy. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnością żyją normalnie, pracują, zakładają rodziny i realizują swoje pasje.

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ od 2004 roku wspiera osoby z niepełnosprawnością, które chcą żyć normalnie, realizować marzenia i cieszyć się każdym dniem. Kontynuujemy idee śp. Doktora Piotra Janaszka, który od lat 70-tych walczył o prawa osób niepełnosprawnych do pełnego życia. Zginął tragicznie w wypadku samochodowym w 1998 roku zostawiając wiele niezrealizowanych planów.

Przez cały rok z regularnych zajęć sportowych, szkoleniowych i terapeutycznych organizowanych przez Fundację korzysta ponad 200 osób z Konina i okolic. Są to osoby w różnym wieku, niepełnosprawne od urodzenia lub takie, które straciły sprawność wskutek wypadku. W mieszkaniach treningowych uczymy samodzielności i przygotowujemy do podjęcia pracy osoby niepełnosprawne ruchowo z całej Polski. Bardzo poważnie podchodzimy do sportu, który doskonale motywuje i pozwala aktywnie żyć. Podopieczni Fundacji grają w koszykówkę na wózkach, pływają, a od ubiegłego roku także latają na paralotniach i szybowcach!

Od wielu lat pracujemy z dziećmi i młodzieżą w szkołach. Wprowadzamy ich w tematykę niepełnosprawności i zapraszamy do Centrum Wolontariatu. Szczególnie leży nam na sercu profilaktyka niepełnosprawności. Chcąc wyjść szerzej z naszą wiedzą i doświadczeniem, przygotowujemy filmy i scenariusze lekcji z nadzieją, że wykorzystają je Państwo podczas swoich zajęć.

Gorąco zachęcamy również do korzystania z naszego „Poradnika o relacjach sprawni – niepełnosprawni”. Można go bezpłatnie pobrać ze strony:
<https://podajdalej.org.pl/poradnik>

Jeśli mają Państwo pytania, zapraszamy do kontaktu:

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ
ul. Południowa 2A, 62-510 Konin, tel. 63 211 22 19, e-mail: kontakt@podajdalej.org.pl
www.podajdalej.org.pl, FB/FundacjaPodajDalej

Wydanie: kwiecień 2020 r.

Autor scenariusza: mgr Olga Janaszek – Serafin

Konsultacja pedagogiczna: mgr Justyna Chelińska

Wydawca: **Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ**

Film edukacyjny na YouTube: <https://bit.ly/377Xj7R>

Projekt zrealizowaliśmy dzięki wsparciu ING Bank Śląski

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ

KRS 0000 197058

ul. Południowa 2A, 62-510 Konin

tel. 63 211 22 19

e-mail: kontakt@podajdalej.org.pl

www.podajdalej.org.pl, [FB/FundacjaPodajDalej](https://www.facebook.com/FundacjaPodajDalej)

Konto bankowe:

ING 78 1050 1735 1000 0024 2547 0123

